

Forfatter: Jacobsen, Jørgen-Frantz

Titel: Udrag fra Nordiske Kroniker

Citation: Jacobsen, Jørgen-Frantz: "Nordiske Kroniker", i Jacobsen, Jørgen-Frantz: *Nordiske Kroniker*, 1943, s. 140. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacobjf_02-shoot-idm139956848090704/facsimile.pdf (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Nordiske Kroniker

med en beskeden Klokkeklang fra Folkekirken og en enlig katolsk Messetone.

Jeg vil slet ikke nægte, at religiøs Vækkelse kan have kureret en for at bande, en anden for at drikke Brændevin og en tredje for at kysse Pigerne. Men hvad der sædeligt vindes herved, opvejer ikke tilnærmelsesvis den Frivolitet, det Pjank og den skinbarlige Fordømmelse, der følger i mange Sektors Spor, for slet ikke at tale om den Angst og den Overspændthed, der maalbevidst indpodes Folket af forskellige Missionærer for Gud ved hvilke Menigheder. Sindssygelægerne kan tale med om dette.

Færingen *William Heinesen* udgav for nogen Tid siden paa Dansk en Roman, *Blæsende Gry*, der skildrede den moderne Tids Konflikter paa Færøerne. Bogen fik i Begyndelsen mange til at studse. I hele det næsten uoverskuelige Persongalleri var der ikke en eneste, der røbede Interesse for den nationale Sag, medens derimod næsten alle — mere eller mindre — var religiøst grebne. Skulde *det* være Færøerne? Heinesen har naturligvis overdrovnet, men kun paa en Maade, der understreger de faktiske Forhold. Det er givet, at de religiøse Interesser langt overskygger Interessen for Land og Folk, og at Befolkningen, desillusioneret i alle Samfundsanliggender, mere og mere hengiver sig til det nervepirrende sekteriske Forlystelseliv, der som en Slags billig Opium er til Disposition for fattige Folk og navnlig for fattige Kvinder, hvis Liv er alt for hårdt og alt for dræbende trivielt.

Desværre er den nationale Romantik ikke helt uden Skyld i denne Udvikling. Stivnet som den er, har den ikke kunnet emancipere sig fra de gamle Samfundsformer og Idealer. Følgen er blevet, at den intet Bud har haft til de nye Samfundslag af Fiskere og Arbejdere, der selvfølgelig ogsaa har været forsømt af den kulturelt ganske impotente Sambandsbevægelse. Resultatet er blevet, at der her er opstaaet et aandeligt Vacuum, der ligefrem har indsuget Sekter, som en Støvsuger indsuger Støv.

Ligesom det færøske Folk faar sine Tænder ødelagt af alt for banal Ernæring, saaledes faar det ogsaa sine Aandsevner ødelagt